www.svoboda-news.com

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXXI. | Число 40. | Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 16. лютого, 1923. | VOL. XXXI. | No. 40. | Jersey City, N. J., Friday, February 16, 1923. | THREE CENTS

ЗБІРКА НА ФОНД

Негайної Допомоги Рідному Краєви продовжена до дня 28-ого лютого с. р., для доповнення означеної суми 30,000 долярів.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ: — ДОПИЛЬНУЙТЕ ВПОРУ, АБИ КОЖДА ГРОМАДА СПОВНИЛА СВІЙ НАРОДНІЙ ОБОВЯЗОК! ДЛЯ ДОВЕРШЕННЯ ФОНДУ ТРЕБА; ЩОБИ КОЖДА ГРОМАДА ЗЛОЖИЛА ТРЕТЮ ЧАСТИНУ ТОЇ СУМИ, ЯКУ ЗЛОЖИЛА НА ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ. ТОЖ ДОЛОЖІТЬ ТРУДУ І ЖЕРТВ ЩОБИ СПОВНЕННЄМ СЬОГО ОБОВЯЗКУ ДЛЯ РІДНОГО КРАЮ АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ ОСЯГНУЛИ ЗНОВА ПОВНИЙ УСПІХ!

ДИПЛЬОМАТИЧНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОЇ (ГАЛИЦЬКОЇ) НАРОДНОЇ РЕПУБЛИКИ В АМЕРИЦІ.

Ч. 794.

В СПРАВІ ПРОДОВЖЕННЯ ЗБІРКИ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ.

ПОДАЮ ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, ЩО ЗГІДНО З БАЖАННЄМ НАШИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК І САМОГО ГРОМАДЯНСТВА, ЯКЕ В ЧИСЛЕННИХ ПИСМАХ ЗАЯВИЛОСЬ ЗА ПРОДОВЖЕННЄМ ЗБІРКИ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ, ЗБІРКА ТА БУДЕ ПРОДОВЖАТИСЬ ТІЛЬКИ ДО КІНЦЯ СЕГО МІСЯЦЯ.

ВАШИНГТОН, Д. К., дня 14. лютого, 1923.

ДР. ЛУКА МИШУГА,
За Представництво Галицької Републики.

ЩЕ ОДИН КРОК ЗА ВСЕСВІТНИМ МИРОМ

ВАШИНГТОН, 14. лютого. — Сенатор Бора вніс в сенаті резолюцію за установленнем Світового Суду для запобіжения війнам.

Резолюція заявляє, що війна межи державами повинна бути заборонена так само, як війна межи одиницями. Всі держави та народи повинні зобовязатися трактувати кожду державу, починаючу війну, так само, як держава поступає супроти людини, що нарушує мир в державі через напасть на другу людину. В тій цили держави повинні зобовязатися станути всею силою супроти кождого, що нарушує мир в світі. Для того треба зорганізувати Світовий Суд, який мавби право рішати в межинародних справах так само, як Найвисший Суд Злучених Держав може рішати справи межи стейтами та одиницями. Ціль рішень Світового Суду означити на основі междержавних умов, хто є напасником, хто викликує війну, та покарати провинителя спільними силами всіх звязаних договорами держав.

„КРИВІ КАЧКИ" МАЮТЬ РІШАТИ ПРО ДОЛЮ „КРИВИХ КАЧОК" НА БУДУЧНІСТЬ

ВАШИНГТОН, 14. лютого. — Доля внеску сенатора Нориса, після котрого мадоби змінитися американську конституцію так, щоби ново вибраний конгрес скликати на засіданнє зараз по Новім Році після виборів та не давати забирати голосу в законодавстві тим „кривим качкам", що ставали до поновного вибору, але перепали, опинився в руках власне „кривих качок". Резолюцію Нориса саме переслано в палаті послів до спеціяльного комітету, в котрім на 13 членів засіло аж 6 „кривих качок".

УХВАЛЕННЄ ЗАКОНА ПРО АНГЛІЙСЬКИЙ ДОВГ ПЕВНЕ

ВАШИНГТОН, 14. лютого. — Прихильники уряду вважають ухваленнє закона про способи сплачування англійського воєнного довгу вважається певним. Навіть противники уряду заявляються за законом, бо в законі бачуть нагоду показати світови, що Злучені Держави не хочуть використовувати свого становища для визиску других народів та держав.

ШУКАЛИ ЗА ПЕРЛАМИ ЦАРЯ В ГРОБІ АМЕРИКАНСЬКОГО МОРЯКА

НЮ ЙОРК, 14. лютого. — Федеральний уряд відкрив нині гріб та труну одного американського моряка, про котру пішли свог очасу чутки, що в ній заховані перли російського царя Миколи II., перевезені украдки большевиками. Хоча поголоска була видимо куском глупої пропаганди проти большевицького уряду, мимо сього уряд рішив стерегти гріб до його відкриття. При відкриттю була сильна військова сторожа з машиновими крісами, зверненими на цікавих.

В гробі ніяких дорогоцінностий не найдено.

РЕЗОЛЮЦІЯ ЗА ПРОТЕСТОМ ПРОТИ ЗАНЯТТЯ РУРЩИНИ

ВАШИНГТОН, 14. лютого. — Висканський конгресмен Войгт вніс в конгресі резолюцію, яка просить уряд внести формальний протест проти заняття Рурщини Францією та зажадати сейчас від Франції сплати Злученим Державам воєнного довгу в сумі 3 міліярдів 800 міліонів долярів. Резолюція мала би також дати право президентови Гардинґови скликати межинародну конференцію для розвязання межинародних клопотів.

РОБІТНИЧІ ЮНІЇ ПРОТИ ОБМЕЖУВАННЯ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 14. лютого. — Перед комітетом стейтової леґіслятури для робітничого законодавства зявилася депутація робітничих юній та запротестувала проти ухвалення внесених там законопроектів, які мають на цили не допускати юнійних провідників до надуживання юній для змов з підприємцями.

Підчас переслухань кілька разів приходило до острих суперечок межи представниками юній та членами комітету. Декоди знов гості брали таку живу участь в переслуханню, що голова комітету мусів кілька разів опорожнювати галю.

ЧИСЛО ВИПАДКІВ ЗАНЕДУЖАННЯ ІНФЛЮЕНЦОЮ В НЮ ЙОРКУ ПЕРЕВИСШИЛО ТИСЯЧКУ

НЮ ЙОРК, 15. лютого. — Міський уряд здоровля подає, що перший раз сього року число випадків занедужання інфлюенцою перевисшило тисячку та дійшло вчора до 1,139. Число занедужань запаленнем легень дійшло вчора до 295. Число случаїв смерти від обох недуг виносило вчора 78.

Міський уряд звертає увагу на можливість епідемії. Таке заключеннє робить він на основі небувало скорого зросту занедужань від інфлюенци; у вівторок було їх всего 795, в середу майже в двоє стільки.

СПРАВА СВЯТКОВАННЯ СУБОТИ В ПАЛЕСТИНІ

ЄРУСАЛИМ, 14. лютого. — Перед британським комісинером для Палестини зявилася депутація правовірних Жидів, домагаючися від нього видання закона, наказуючого всім Жидам Палестини святкувати врочисто суботу. Делегація нарікала, що в суботу можна бачити Жидів, як вони толочать виноград та другими роботами поневіряють жидівське свято.

У відповідь на се домаганнє британський комісинер заявив, що він не вважає виданнє закона про святкованнє суботи відповідним кроком; він порадив Жидам виробляти публичну опінію та в той спосіб натиснути Жидів до святковання суботи.

НОВІ ПРИЯТЕЛІ

15. січня комісаріят закордонних справ совітської України дав відповідь польському повіренному у справах у Харкові на польську ноту в справі охорони прикордонної смуги. В початкові відповіді полемізує з закидами, висунутими в польській ноті, далі йде такий уступ: Український уряд уважає своїм приємним обовязком констатувати, що польський уряд у перший раз вступив на шлях реальних заходів для відновлення нормальних відносин з українською републикою: український уряд хоче вірити, що ініціятива, розпочата польським урядом буде розвиватися далі аж до повного розцвіту мирних добросусідських відносин між обома державами. Разом з цим український уряд з великим задоволенням приймає до відома заяву польського уряду про бажання стати на шлях нормальних торговельних відносин й передає ту справу уповажненій до ведення торговельних переговорів з польським урядом українсько-російській торговельній комісії.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИ-ХАТІ ПОВИННА НАХОДИ-ДА".

З ДІЯЛЬНОСТИ „ТОВАРИСТВА ПОМОЧИ ПИСЬМЕННИКАМ"

На руки товариства вплинули слідуючі жертви:

М. Кізима жертвував $2.00 і викликує до жертв П. Задорецького і П. Петрового, о. Бойко дає $2.00 і викликує Гната Палажія і М. Угорчака. З персоналу „Свободи" жертвували слідуючі: П. Маційовский $2.00; О. Сілецький $1.00 і викликує Ст. Навроцького; Д. Гоць жертвує $1.00; Ст. Гладкий $1.00; М. Смакуда $1.00; В. Кушнір $1.00; І. Павчак $1.00; Ст. Шимон $1.00; М. Янкович $1.00; Ант. Онисик $1.00.

Товариство в імени Письменників складає жертводавцям щире українське спасибі. Честь кому честь.

Дальші жертви проситься слати як досі на адресу:

Mr. WASYL HASIJ,
13 Furman St., Trenton, N. J.

НАГЛІ СУДИ ДЛЯ СПЕКУЛЯНТІВ В ПОЛЬЩІ

Сікорскі заповів, що уряд задумує предложити внесення про наглі суди проти нечесних спекулянтів, які заробляють величезні суми при помочі контрабанди харчових продуктів за кордон.

БОЙКОТ КОМУНІСТІВ В ПРОВИНЦІЇ В РОСІЇ

Провінціональні комуністичної партії повідомляють центральний комітет, що більшість партійних працьовників зрікається їздити для партійної роботи в віддалені від залізниці й повітових центрів села зі страху перед все зростаючим озлобленням селян до комуністів. Перемогу безпартійних на останніх виборах в совіти партійні комітети поясняють небажанням відповідальних працьовників комуністів виставляти свої кандидатури. Населення бойкотує ті волосні викономи, в яких президія складається з комуністів. Особливо невиними губерніями вважаються Казанська, Тульська, Калуська, Орловська і Володимирська.

ПОЛЬСЬКИЙ СКАРБ У 1922 Р.

„Слово польске" подає Польска Крайова Каса Позичкова, яка має привілей видавати грошеві знаки, є одиноким доставцем для польського скарбу, який не може здобути кредиту за кордоном. Щоб достарчити готівки для Річипосполитої П. К. К. П. є примушена випускати чим раз більше грошевих знаків. В слід за інфляцією, себто зростом скількости грошевих знаків вартість їхня мусить падати і тут головна причина фатального упадку польської марки.

31. грудня 1921 р. обіг польських марок виносив 229 і пів міліярдів. На протязі 1922 р. він виріс о 564 міліярди, себто по висоти 793 і пів міліярда. Емісія майже виключно була вжита для потреб польського скарбу. І так: в кінцем 1921 р. довг скарбу в П. К. К. П. виносив 221 міліярдів, при кінці 1922 р. о 454.6 міліярдів більше. У першому півроці 1922 (за часів мін. Міхальского) цей довг виріс лише о 14 міліярдів, решта (440 міліярдів) припадає на другий півріч (мін. Ястшембскі). Про прогресію руїни польського скарбу свідчить це, що в самому лише місяці грудні 1922 р. польський скарб задовжився в П. К. К. П. на 156 міліярдів (у грудні 1921 році тільки на 7 міліярдів). З уваги на упадок вартости марки ці числа не дають повної картини. Перераховуючи ці велитенські суми на золотий франк по пересічному курсі, знаходимо, що в першому півроці 1922 році скарб задовжився на 21 міліонів золотих франків, а в другому аж на 264 міліони золотих франків. У грудні 1921 р. зріст довгу скарбу виносив 11 міліонів золотих франків, у грудні 1922 р. 54 міліони зол. франків — що свідчить про швидкі поступи... ченської господарки.

Запас золота П. К. К. П. виріс на протязі 1922 р. з 24.9 міліонів золотих марок на 41 міліонів, запас срібла з 42.6 міл. лише на 44.1 міліонів. Разом запас шляхотного металю не доходить до 80 міліонів золотих марок.

АНГЛІЙСЬКІ ПОЛІТИКИ ЗА ПЛЯНОМ ГЮЗА ПРО ПОЛАГОДЖЕННЄ ПИТАННЯ ВІДШКОДОВАНЬ

ЛОНДОН, 14. лютого. — Два крила ліберальної партії згодилися виступити в англійські парляменті з пляном полагодження питання воєнного відшкодовання, яке Німеччина має заплатити аліянтам. Сей плян годиться зовсім з пляном американського секретаря стейту Гюза, котрий свого часу в публичних промовах пропонував, щоби конференція бизнесменів установила висоту та спосіб сплачування відшкодовання. Англійські ліберали хочуть, аби сей плян завела в життє Ліга Народів через окликаннє такої спільної комісії та запрошеннє до співучасти американського уряду.

ФРАНЦУЗИ ВІДПОВІДАЮТЬ НА КРИТИКУ АНГЛІЙСЬКИХ МІНІСТРІВ

ПАРИЖ, 14. лютого. — Французькі газети містять довжезні відповіди на критику французької заграничної політики, виголошену в англійськім парляменті англійським премієром та міністром заграничних справ.

Вони висказують надію ,що будучність докаже слушність французької політики.

АНГЛІЙСЬКИЙ УРЯД ПРОТИ СКЛИКАННЯ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ

ЛОНДОН, 14. лютого. — Англійський премієр Бонар Ло в своїй урядовій заяві про внесеннє кількох робітничих представників на скликаннє світового конгресу при співучасти Америки, Німеччини та Росії заявив, що плян не є практичний.

НІМЕЧЧИНА ПІДНОСИТЬ НОВИЙ ПРОТЕСТ ПРОТИ ЗАБОРОНИ ВИВОЗУ ТОВАРІВ З РУР

ВАШІНГТОН, 14. лютого. — Німецький уряд вислав до французького новий протест проти заборони вивозу фабрикатів Рурщини до Німеччини, заявляючи, що таким поступованнем Франція підриває здібність Німеччини сповняти свої зобовязання супроти других аліянтів.

ФРАНЦІЯ БУДЕ ЗНАТИ НЕЗАДОВГО КОШТИ ЗАНЯТТЯ РУРЩИНИ

ПАРИЖ, 14. лютого. — Французький уряд заперечує чутки, що кошти заняття Рурщини виносять 2 міліони франків денно, та обіцює, що він предложить в короткім часі свій звіт з видатків удержання армії та урядників в Рур.

ТОВПА ПОБИЛА ФРАНЦУЗЬКОГО ОФІЦИРА

ЛОНДОН, 14. лютого. — З Дортмунд доносять, що товпа Німців побила тяжко одного французького офіцира, що хотів всісти на поїзд та поїхати до Гельзенкірхен. Німецька поліція та жандармерія ледво вратувала його живого.

МІСТО НЕ ХОЧЕ ПЛАТИТИ ФРАНЦІЇ КАРИ

БЕРЛІН, 14. лютого. — Рада міста Гельзенкірхена, на котре французькі окупаційні урядники наложили кару 100 міліонів німецьких марок за сутичку межи німецькою поліцією та французькими жандармами, заявила, що вона кари не заплатить.

ЕССЕНСЬКИЙ БУРМІСТР АРЕШТОВАНИЙ

ПАРИЖ, 14. лютого. — Французька окупаційна влада арештувала ессенського бурмістра за те, що він відвернув світло від французької команди та не хотів в нічому помагати окупаційним військам.

ПІДНЕСЕННЄ МАРКИ

БЕРЛІН, 14. лютого. — Державний банк Німеччини продавав далі заграничні вартісні папери та гроші, наслідком чого німецька марка знов піднеслася в курсі. Вона осягнула нині ціну 24,000 марки на одного доляра.

ГРІЗЬБА ВЕЛИКОГО СТРАЙКУ МАЙНЕРІВ У ФРАНЦІЇ ВІДВЕРНЕНА

ПАРИЖ, 14. лютого. — Союз юній майнерів оголошує, що заповідженого на 16. лютого страйку не буде. За страйком заявилися радикальні крила майнерів, але три четвертини майнерів заявилися проти сього.

АЛІЯНТСЬКО-ТУРЕЦЬКІ ПЕРЕГОВОРИ НЕ ПОСУВАЮТЬСЯ ВПЕРЕД

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 14. лютого. — Переговори межи аліянтами та Турками не зробили за послідні дні найменчого кроку вперед. Анґорський уряд дав до зрозуміння, що він висилає свого представника Ісмета Пашу з новими приорученнями, але сей ще до Константинополя не наспів, і аліянтські представники даром тратять час.

БРАТОВБИЙЧА ВІЙНА В ІРЛЯНДІЇ

ДАБЛИН, Ірляндія, 14. лютого. — У війні межи Аирищами настала нині дивна перерва. Лишень в кількох місцях війска тимчасового уряду заскочили повстанців та примусили їх відділи до піддання.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 3.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA" 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

БУВШИЙ ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕМІЄР ПРО ФРАНЦУСЬКУ ЗАБОРЧУ ПОЛІТИКУ

Бувший італійський премієр Франческо Нітті помістив в нюйорськім дневнику „Ню Йорк Америкен" у виданню з 11-го с. м. замітну статтю з приводу наїзду Франції на Німеччину.

В сій статті він висказує такі гадки:

Причиною усеї анархії в Европі є т. зв. „военні відшкодовання". Богато було в сій справі конференцій, але вони не довели до нічого.

Перепоною до всякої полагоди є Франція. Англія нераз заявляла, що хоче полагоди военних відшкодовань і навіть відписання военних довгів. Італія ніколи не привязувала великої ваги до военних відшкодовань, які неправдиво представляється яко відшкодовання за знищення північної Франції.

Америка дуже добре зробила, що держалась осторонь. Вона повинна і далі займати таке становище.

Тепер пора зачати говорити всю правду. Треба сказати, що усі ті военні відшкодовання впаковано до мирового договору на те тільки, щоби знищити Німеччину; аби Франція могла далі удержувати велику армію та стреміти до поділу Німеччини.

Франція заплатила Німеччині в 1871 році 1 біліон долярів военного відшкодовання, але така сума, яку наложено у версайськім договорі на Німеччину, се нечувана річ в історії.

Передівсім треба зазначити, що се „відшкодованне" є нарушеннем перемиря, яке заключили побідники з побідженими.

В часі мирової конференції в Парижі тамошня преса, підкуплена французькими металевими промисловцями, зачала кампанію, яка довела до побіди на справедливости і до зломання засад перемиря. Франція за згодою аліянтів і Америки наложила на Німеччину обовязки сплати военних відшкодовань, военних кар і навіть пенсій для французьких жовнірів по війні.

Одначе Німеччина не всилі їх платити і вже недалекий час, коли світ буде згадувати про чих з глузованнем а навіть з омерзіннем.

Німеччина вже стратила все переносне добро, всю торговельну фльоту, всі торговельні організації заграницею і всі кольонії. Якже вона моглаб ще платити і відшкодовання?

Але тут ходить о побіду французького металевого промислу, який хоче осягнути перевагу над німецьким промислом, знищивши його. До сього стремить він через забір долини Сар і долини Рур.

Та ся політика ненависти і пімсти Франції не поможе. Вона може хвилево зруйнувати Німеччину, але з румовищ і попелів руїни встане обновлений німецький нарід, котрий відмолодніє і очиститься через терпінне і знову осягне свою недавню силу і велич, а тимчасом Франція зі страху буде мусіти щораз більше оружитись, тратити енергію і жити в атмосфері ненависти і непевности, яка веде до занепаду.

Щодо аліянтських довгів в Америці то вона повинна домагатись їх сплати. Франція перша повинна сплатити Америці военні довги. Побіда у війні дала їй нові території, богаті копальні і великі военні добичі. Як вона не сплатить довгів Америці, то як вона може сподіватись, що дістане гроші від держави, котра у війні все стратила?

Остаточно „военні відшкодовання" можуть довести тільки до занепаду Европи і до продовження політики дикого розбою.

Фрація мала велику армію, а таксамо і Польща хотяй збанкротована удержує велику армію. Але при таких похибках як занятте далини Сар, Горішнього Шлеска і коридора до Данціга жадна армія нічого не поможе. Всі виновники мусять далі щораз більше зоружуватись. Франція до того мусіти-ме зоружувати Польщу своїм коштом.

ЩО ПИШУТЬ ПРО ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ?

1. ІВАН ЄРЕГА з Дукейн, Па.: — Прошу приняти і від мене невелику жертву, бо тільки пять долярів, але ліпше то, як нічо. Трохи припізнився з тою жертвою, але не дивуйтеся. Сам писати не вмію, а коли й дещо довідаюся, то все пізнійше других. От нині приходжу собі до свого краяна в гостину. Ще я не роздягнувся, а тут мене мала дівчина питає: „Вуйку, а чи післали Ви вже дещо на Галичину, бо я вже післала". От так на старі літа чоловік встиду набрався. Дівчині не буде більше як сім літ, а вона розуміє більше мене старого. Нічого було діяти, я виняв з кишені пять долярів тай кажу: „Та то на гроші ніколи не є пізно, я і прийшов до Вас діти, щоби ви мені вислали гроші до Вашінгтону."

2. ТЕТЯНА САВЮК з Пітсфілд, Масс.: — Пересилаю дещо на Фонд від Сестрицтва Преч. Діви Марії. Наше Сестрицтво, яке зорганізувалося допераа перед місяцем, немає ще фондів, але коли на першім мітінгу порушено справу оборони рідного краю, то всі сестри як одна заявилися за збіркою на Фонд Негайної Допомоги та жертвували від себе кожда по своїй спромозі. Віримо, що й другі сестри підуть за нами і допоможуть своїми лептами дозбирати повних 30.000 долярів.

АКЦІЯ ФРАНЦІЇ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

(Від власного кореспондента).

Президент і правительство німецької републики разом з правительствами складових держав Німеччини закликають німецький нарід святкувати завтрішню неділю. 14. січня, як **день жалоби і протесту** з приводу французької акції проти Німеччини, — акції, яку німецьке правительство в згаданих відозвах до німецького народу, як також в дипльоматичних нотах до держав антанти і инших держав світа пятнує як **зломанне Версайського договору, нарушенне основ міжнародного права і насильство проти безборонного німецького народу.**

Ся французька акція полягає на тім, що **Франція вислала військо на німецьку державну територію** в ціли окупації найважнійших центрів Рурської области, яка є не тільки найбогатшою вуглевою областю Німеччини. але також єдиним жерелом вугля для німецької промисловости, бо Сарську область і Горішний Шлеск Німеччина на основі Версайського договору втратила.

Подробиці сього німецько-французького конфлікту відомі з щоденних телеграфічних донесень. тому я в сій статті подам загально історію і теперішний стан конфлікту.

Виходячи з того, що світову війну завинила Німеччина. держави антанти стали на тім, що Німеччина має звернути державам антанти всі шкоди, які через війну понесли держави антанти і їх громадяни. Про се відшкодуванне або т. зв. репарації (r e p a r a t i o n s) говорить VIII. часть Версайського договору (арт. 231-247 з 7 додатками).

Підчас заключування Версайського договору висота репарацій була ще **невідомою величиною** і Німеччина обовязалася виповнити репарації в такій висоті, в якій назначать їх держави антанти. Висота сих репарацій означена в т. зв. лондонськім ультіматі з 1921 р., який Німеччина приняла під загрозою обсади німецької території.

Вже тоді німецьке правительство і ті партії. на яких воно опиралася, говорили отверто, що репараційні тягарі Німеччині не під силу. Вона буде виповняти їх доки зможе, але світ швидко переконається, що вона їх не зможе виповнити. На шляхх політики виповнення (Erfuellungspolitic) стан Німеччини тому. щоби по перше переконати світ про свою добру волю. а по-друге про неможливість виповнення репараційних тягарів.

Ті наслідки, яких сподівалося німецьке правительство від політики виповнення, прийшли.

В міру того, як Німеччина платила міліярдові рати в золоті, німецька марка падала й падала, зубожінне Німеччини росло й росло. Вистане сказати, що коли в літі 1921 р. один американський доляр коштував 50 німецьких марок (перед війною тільки чотири марки!), то тепер коштує він понад 10.000 німецьких марок.

Економісти й фінансісти цілого світа почали приходити до переконання, що Німеччина не може виповнити своїх репараційних забовязань, а тільки руйнує себе й потягає за собою руїну цілого світового господарства.

Тільки одна Франція стояла далі на тім, що Німеччина може і мусить заплатити. В літі 1922 р. Німеччина, покликуючися на відповідні постанови Версайського договору, звернулася до репараційної комісії, яка є органом держав антанти для справи репарацій, з просьбою о мораторію. Репараційна комісія видала тимчасові постанови, які облекшили тягар Німеччини на стільки, що відложили плату головних рат до рішення, яке мало бути принято на конференції держав антанти.

Перша така конференція відбулася в грудні 1922 р. в Лондоні. Через те, що держави антанти не могли прийти до згоди, конференцію перервано й відложено на початок січня до Парижа. Значить, друга така конференція мала відбутися з початком січня в Парижі, а коли вона довела би до порозуміння між державами антанти, тоді мала відбутися третя, головна конференція в Брісселі.

На всіх тих конференціях ходило не тільки о репараційні зобовязання Німеччини, але також о взаїмні довги між державами антанти. Всі сі справи мали бути разом полагоджені.

Одначе до Бріссельської конференції зовсім не дійшло бо **париська конференція розбилася.**

На сій конференції Англія і Франція предложили кожда свою програму в справі репараційних зобовязань Німеччини. Ходило о те. на яких умовах дати Німеччині мораторію. І англійські і французькі умови були тяжкі, до тої міри що властиво зносили державну суверенність Німеччини і давали державам антанти дуже далеко йдучі управлення вмішуватися в усі внутрішні справи Німеччини. Одначе англійська програма все таки була для Німеччини значно кориснійша ніж французька.

Очевидно, на конференції розглядано обі програми не зі становища корисности для Німеччини, тільки для держав антанти і в дальшій мірі для світового господарства. **Тут Англія і Франція зовсім розійшлися.**

Англія заявила, що не може згодитися на французьку програму, бо вона тільки зруйнувала би Німеччину, а не принесла би ні державам антанти ні світовому господарству ніяких користий, навпаки, руйнуючи Німеччину, спричилаби також руїну світового господарства.

Франція знов заявила, що не може згодитися на англійську програму, бо вона є відхиленнем від Версайського договору і не дає Франції тих користий, як їй запоручає той договір.

На сім париська конференція розбилася.

Тепер **Франція** заняла таке становище: Коли держави антанти не можуть погодитися що-до своеї політики супроти Німеччини в репараційній справі, то **Франція має право самостійно робити все, що вважає за відповідне для забезпечення своїх інтересів.**

Се своє становище опирає Франція на §§. 17 і 18 другого додатку до VIII. части Версайського договору.

В §. 17 говориться, що коли Німеччина не сповнить своїх репараційних зобовязань, то репараційна комісія має се ствердити і повідомити про се правительства держав антанти, предкладаючи їм проєкт відповідних заряджень.

§. 18, який грає в французькій акції головну ролю, дословно звучить:

„Зарядження, які держави антанти матимуть право поробити на випадок нарочного несповнення Німеччиною, і які Німеччина обовязується не вважати неприятельськими актами, можуть обнимати акти економічних і фінансових заборон і репресій і взагалі инші такі зарядження, які дані правительства могтимуть зважати потрібними з огляду на обставини".

З сього §. 18-го, а саме з його останних слів Франція виводить своє право до **всякої акції проти Німеччини**, яку вона вважатиме за потрібну, **включно до обсади німецької території**, і без огляду на те, чи до тої акції прилучаться инші держави антанти, чи ні.

Після розбиття париської конференції Франція виступила в репараційній комісії з внесеннем, щоби ствердити, що **Німеччина не сповнила своїх зобовязань** супроти Франції в справі достави вугля й дерева та що те не сповнення є **нарочне.** Се внесення перейшло проти голосу делегата Англії і проти осторогу делегата Злучених Держав Північної Америки, який брав участь у засіданню репараційної комісії з дорадним голосом.

Оба вони признавали, що Німеччина не сповнила своїх зобовязань, одначе заявилися проти французького внесення, мотивуючи се тим, що по-перше не сповнення Німеччини річево дуже незначне і не оправдує такої строгої акції проти Німеччини, яку плянує Франція, а по-друге Німеччина не сповнює своїх зобовязань тому, бо вони такі важкі що не можна їх сповнити. отже треба ті зобо вязання зревідувати і зменшити.

Французьке внесення перейшло голосами Франції, Бельгії й Італії проти голосу Англії.

Маючи ствердженне репараційної комісії, що Німеччина нарочно не сповнила своїх зобовязань, Франція видала зарядженне обсади найважнійших центрів Рурської области і головний центр, місто Ессен, вже обсадила, а дальші збираються обсадити.

Дня 15 січня припадає речинець нової репараційної рати, яку має Німеччина заплатити. З сього приводу має знов зійтися репараційна комісія і **ствердити нарочне несповнення Німеччини.** Тоді Франція має видати дальші зарядження.

До французької акції прилучується **вповні Бельгія,** яка вислала також своє військо разом з французьким і **по части Італія,** яка вислала тільки своїх інженерів, які разом з французькими й бельгійськими інженерами мають контролювати продукцію й розділ вугля в рурській области.

Франція думає вести акцію **етапами,** себто займати що-раз нові области й видавати що-раз нові репресійні зарядження, числячи на те, що Німеччина під таким натиском вступить в безпосередні переговори з нею.

Німеччина, як уже зазначено. вважає сю акцію Франції **зломанням Версайського договору, нарушенням основ міжнародного права і насильством над безборонним німецьким народом.**

Се становище аргументує німецьке правтиельство ось-як:

Перше всего заявляе воно, що не сповнення, яке ствердила репараційна комісія, **не є нарочне,** бо репараційні зобовязання **перевисшають силу Німеччини.**

По-друге, хоч-би навіть Німеччина нарочно не сповнила своїх зобовязань. то **Франція не має права до самостійної акції проти Німеччини**. Версайський договір заключила Німеччина зі **всіми державами антанти як з одною договірною стороною** і вона є на основі сього договору і управнена і зобовязана тільки супроти всіх держав антанти разом, а не супроти кождої з них зокрема. Репараційна комісія є спільним органом усіх держав антанти і коли репараційна комісія ствердить не сповнення Німеччини, то тільки всі держави антанти разом мають право з сього приводу до спільної акції проти Німеччини.

По-трете, §. 18 другого додатку до VIII. части Версайського договору, **не дає державам антанти права до окупації німецької території.**

Про те, які німецькі території мають бути окуповані державами антанти як запорука виконання Версайського договору, говорить XIV часть Версайського договору, яка носить назву: „Гарантії виконання" („Garanties d'execution"). **Ніяких инших німецьких територій держави антанти не мають права окупувати.**

Коли Франція покликається на згаданий §. 18, а саме на слова, що держави антанти мають право видати економічні й фінансові заборони й репресалії і взагалі всякі инші зарядження, **які вважатимуть за відповідні,** то слів „взагалі всякі инші зарядження" не можна розуміти так, що держави антанти мають право до обсади німецькоз території.

Обсади території якоїсь держави є найбільшим і найтяжшим нарушенням суверенности тої держави, отже неможливо, щоб така загальна постанова („взагалі всякі инші зарядження") давала право до такого найбільшого й найтяжшого нарушення державної суверенности Німеччини, як окупації її території.

Стоячи на такім становищи, німецьке правительство вважає французьку акцію **неприятельським актом, який кожда держава має право відперти оружною силою.** Коли-ж Німеччина не відпирає його оружною силою, то тільки тому, що Версайський договір позбавив її оружної сили і змоги обороняти свою територію оружем.

Вважаючи французьку акцію **неприятельським актом,** Німеччина не вважає себе обовязаною співпрацювати з французькою окупаційною владою, так, як до сього вона обовязала на своїх територіях, занятих державами антанти на основі Версайського договору. На території, яку тепер займає Франція, німецькі уряди мають поводитися так, як на основі міжнародного права поводяться уряди на території, занятій неприятельським військом.

Стоячи на становищи, що Франція й Бельгія зломили Версайський договір, Німеччина заявляє, що супроти сих держав вона також не вважає себе звязаною Версайським договором і не буде супроти них сповняти зобовязань, які вплівають з того договору.

На знак протесту Німеччина відкликала з Франції й Бельгії своїх послів, оставляючи тільки їх заступників.

До обох згаданих держав вислала Німеччина ноти з протестом, в яких зазначує своє становище. Такі ноти висилає вона також до инших держав антанти.

Німеччина стоїть на тім, що всі держави антанти є супроти неї звязані Версайським договором і тому мають обовязок охоронити її від безправства й насильства Франції й Бельгії.

Відповідні ноти висилає Німеччина також до инших держав світа. Німецьке населенне ново занятих областий побіч протестів, принятих на зборах, готовиться також до **пасивного** опору. Так прим. вугляний синдикат, який управляє цілою продукцією й розділом вугля, перенісся з Ессен до Гамбурга, щоби не бути оруддем окупаційної влади.

Словом, зі становища міжнародного права Німеччина вважає акцію Франції **неприятельським актом,** якого тільки тому не відпирає оружною силою, бо не має тої сили.

Що французька акція ані з правого ані з політичного погляду не є оправдана, про се найліпше свідчить факт, що в сій акції не бере участи Англія.

Так само треба твердити, що французька акція **знаходить осуд в цілім світі.**

Про політичні цили французької акції я вже нераз згадував і про се доведеться ще нераз говорити. Тут зазначу тільки коротко:

Франції ходить о те, щоб опанувати лівий беріг Рену і найважнійші жерела промислової сили Німеччини. Сим хоче Франція осягнути дві цили:

По-перше: зруйнувати господарську силу Німеччини, розбити її державну єдність і таким способом раз на все забезпечитися від німецької небезпеки.

По-друге через опануванне копалень вугля й металів на німецкій території зробитися незалежною від Англії й Америки.

Одно і друге разом зробило би Францію найбільшою політичною силою в Европі, яка могла би панувати над Европою, не оглядаючися на Англію й Америку.

Перед світовою війною Франція закликала цілий світ проти Німеччини, як проти сили, яка загрожує цілій Европі і світови.

Тепер такою силою хоче стати Франція.

13. січня 1923.

Д-р Михайло Лозинський

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ЩО

Отворено приватний банк „Коопкредит" в Харкові. Характер, метода провадження інтересу та члени сеї інституції суть майже ті самі, що в попередній Харківській Взаїмного Кредиту Інституції. Чи знаєте, що Гелмар курять обожателі турецьких цигареток понад 15 літ?

ДЕ БУДЕ У. Н. ХОР?

FEBRUARY

Sun. 18th—Youngstown, O.
Mon. 19—Butler, Pa.
Tues. 20th — Buffalo, N. Y. Elmwood Music Hall
Wed. 21st—Rochester, N. Y. Eastman Theatre
Thurs. 22nd — Auburn, N. Y. Auditorium
Fri. 23rd—Ithaca, N. Y. Cornell University
Sat. 24th — Utica, N. Y. Utica State Armory
Sun. 25—Syracuse, N. Y.
Mon. 26th—Binghamton, N. Y. Kalurah Temple
Tues. 27th—Scranton (?), Town Hall
Wed. 28th—Pottsville, Pa. Hippodrome

Читайте українські книжки і газети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок „SVOBODA",
83 Grand Street Jersey City, N. J.

З ПАНАХИДИ НА НЕГАЙНУ ДОПОМОГУ.

(Дальший спис).

24.	Укр. Греко-Кат. Церков св. о. Николая в Пасейк	$42.00
25.	Укр. Греко-Кат. Церков св. Йосафата в Френкфорд,	15.00
26.	Укр. Греко-Кат. Церков в Джанставн, Па.	8.27
27.	Укр. Греко-Кат. Церков в Ансонія, Конн.	10.00
28.	Укр. Греко-Кат. Церков Найсвятійшого Серця Ісуса Христа в Бостон, Масс.	42.32
29.	Укр. Греко-Кат. Церков св. Кирила і Методія в Олифант, Па.	50.00

ТЕАТРАЛЬНІ ТВОРИ ДЛЯ ВИСТАВ ДІТОЧИХ.

БУНТ ЛЯЛЬОК, фантастична комедійка в трох діях зі співами і танцями (виступає 18 осіб) ....10 цнт.
В ЧУЖІМ ПІРЮ, сценічна картина 3 дії з танцями і співами (виступає 10 осіб) ....15 цнт.
ДАРУНКИ РУСАЛОК, сценічна фантазія для дітий у двох діях (виступає 16 осіб) ....10 цнт.
ДЯДЬКО ТАРАС, діточий сценічний образець з життя Шевченка на 1. дію (виступає 11 осіб) ..10 цнт.
ІМЕНИНИ ВЛОДКА, комедійка у 3. діях (виступає 8 осіб) ....10 цнт.
ЛІСОВА КАЗКА, сценка на 1. дію для діточого театру (виступає 12 осіб) ....10 цнт.
КОНИК СТРИБУНЕЦЬ, сценічна гра для дітий в одній дії (виступає 5 осіб) ....10 цнт.
ПЕЧЕРИ, сценічний образок на 3. дії (виступає 8 осіб) ....10 цнт.
СИРОТА, сценічна картина в одній дії (виступає 10 осіб) ....10 цнт.
СОНЯШНИК, песа-казка в 3. діях для діточого театру (виступає 9 осіб) ....10 цнт.

Замовлення і гроші слати до:
"S V O B O D A",
83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ВІДОЗВА

До усего українського загалу у Філядельфії, Па. і околиці!

Дорогі Родимці:—

Чи Ви чуєте стогін наших рідних, яких запроторив невинно в зимну та смердячу тюрму кат-Лях? Чи Ви відчуваєте той біль, який терпить цвіт нашої будучности, наші молодці-козаки, яких Лях кує в ланцухи, та проводить як худобу насильно до свого війска? Чи не лежить Вам на серци біль від тисячів инших звірств, яких допускається та звірюка на наших рідних в старім краю, а про які довідаєтеся, як прийдете на

ВЕЛИЧАВЕ ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

яке уряджує „Ліга американських горожан українського роду", в неділю, дня 18-го лютого 1923 в українській галі під ч. 349 Норт Френклін ул., Філядельфія, Па. Віче розпічнеться зараз по Службі Божій.

На віче се ми запросили крім наших американських бесідників і зготували письмо острий протест, який по ухваленню його, вишлемо до президента, секретаря стану та сенаторів Злучених Держав. В протесті сім ми рішучо домагаємо, аби власти американські вже раз положили конець тим нечуваним звірствам, яких допускається Ляшня на нашім невиннім народі. До ухвали такого протесту потреба присутности на сім вічу кождого, хто тільки почуває себе вірним сином та донькою Неньки-України і кому дійсно лежить на серци добро та будучність нашої дорогої Вітчини. Нехай Лях знає, що у нас є сила і козацький дух. Нехай Лях знає, що наш хлопський пястук сильніщий як ляцька позичена стрільба. Тож на віче Браття і Сестри! На віче усі, як один муж!

Филядельфія, Па., 12. лютого 1923.

ЗА УРЯД ЛІГИ:

Михайло Дубас, предс.; **Мих. Вишиванюк**, заст. предс.; **Іван Федор**, касієр; **Микита Бурий**, заст. касієра; **Андрій Шостак і Стеф. Слободзян**, секретарі; **Теодор Грицей, Ст. Штогрин і Мих. Рибак**, контрольори.

38,40

ПІТСБУРГ І ОКОЛИЦЯ, ПОЗІР!

Парохія церкви св. Івана Хрестителя на С. С. Питсбург, Па.

— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 17. ЛЮТОГО 1923

в церковній гали при 7. ул. і Карсон.

Початок о годині 7.30 вечером.

На сей баль запрошуєсь всіх Українців і Українок з Пітсбурга та околиці. За добру забаву ручить

39-40 КОМІТЕТ.

NANTICOKE, PA.

Заходом Кружка Аматорського в Нантікок, Па.

відограється два представлення

КАРА ЗА ГРІХ

в 3-ох актах

— і —

НЕ КЛЕНИ

В НЕДІЛЮ, 18. ЛЮТОГО 1923

в гали церковній, cor. Green & Hanover Streets.

Початок о годині 7-ій вечером.

ВСТУП 50 і 35 ЦЕНТІВ.

Дохід на греко-кат. церков.

Сердечно запрошуєсь Українців з Нантікок, Па., Ґановер, Бреслав і з близших околиць. **Хто желає собі забавитися порядно на пущання, нехай не жалує часу, а прийде на се представленне, а певно що не пожалує, за що ручить** 39-40

п. П. Мартинюк, управитель.

СВЯТО 5-ИХ РОКОВИН САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕПУБЛИКИ

Пражська закордонна група с. р. (соціялістів-революціонерів) відсвяткувала в понеділок, 22. січня, 1923, 5-ті роковини самостійности України. На свято запрошені були тільки члени У. П. С-Р., співчуваючі їм та кілька незалежних с-д. (В. Винниченко, Галаган, Антонович та инші).

Свято відкрив довшою промовою М. Ю. Шановал, в якій згадав дореволюційні часи на Україні, початки революції і значіння 4-го Універсалу Центральної Ради, що признавав Україну самостійною Републикою. Між иншими привитав присутного на святі тодішнього голову Ґенерального Секретаріяту і одного з авторів універсалу.

В. К. Винниченка, на що зібрані відповіли грімкими і довгими оплесками. В. К. Винниченко, забираючи слово перш усього висловив свій жаль, що українські соціялісти зустрічають це свято не в свойому Києві а на чужині. Опісля вказав на причини проголошення самостійности України, та як приняли цей універсал широкі народні маси. Торкаючись сучасного моменту, В. К. Винниченко замітив, що великою помилкою є розбиттє українських сил і висловив бажанне, щоб в недалекому часі наступило обєднанне всіх демократичних або хотяж соціялістичних українських сил.

Н. Я. Григоріїв росказав про незвичайно цікавий момент, коли фактично влада на Україні перейшла до українських рук.

Забирали ще голос І. С. Паливода, М. Галаган, К. Коберський, І. Денисенко, Чернявський і ін., а від Січових Стрільців передав привіт Курах.

Кінцеве слово взяв М. Ю. Шановал, після якого відчитав вірш поета Олеся, вмисно написаний і присланий на те свято. Цілий вечір пройшов під знаком щирого товариського настрою і бажання найти спільний шлях для праці на користь українського трудового народу. — Укрпрес Прага).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБО- ТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

HELMAR

ЦІНА НЕ Є МІРОЮ ЯКОСТИ

Чи Ви належите до тих курців, які вірять, що добрих турецьких цигареток не можна дістати по умірнованій ціні?

Якщо так, то спробуйте ГЕЛМАР, бо вони зроблені з чистого 100% турецького тютюну і продаються по умірнованій ціні.

20 Гелмарів коштує малощо більше як 20 звичайних цигареток, а з кождим Гелмаром дістаєте кілька разів більше приємности.

ГЕЛМАР пакується в тверді паперові пачки, а це хоронить їх від ломання і роздавлення.

ЗАПАМЯТАЙТЕ ПУДЕЛКО І НАЗВУ.

С. АНАРҐІРОС

Витворці найлучшого сорта турецьких та египетських цигареток у світі.

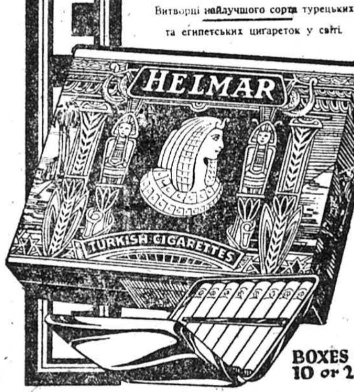

BOXES OF 10 or 20

ЗАДУШЕВНІ ЗАБАГАНКИ ПОЛЬЩІ

(З віденського „Українського Прапора" з 20. січня с. р.).

Під наголовком: „Митрополит Шептицький за федерацією з Польщею. Довірочні українські наради в Данціґу" пишуть „Вядомосць Краковске" з 12. січня „В добре поінформованих українських кругах розказують: Урядові" представники галицьких Українців зрозуміли, що треба конче найти якесь „модус вівенді" з польскою державою, фактичним власником „Східної Галичини" (знаки наведення—польського орґану Прим. Ред. „У. П"). Отож у Данціґу відбулася перед святами Різдва Христового нарада між висланниками о архіеп. Шептицького й висланниками Петрушевича—мабуть були особисто й на сій нараді рішено, що треба змагати до узискання „федерації" з Польщею. Дотичні інструкції прийшли також до предсідника українського „Народнього Комітету", авд. д-ра Володимира Бачинського. Сей старався також при витворенне відповідного настрою серед Українців, особливо, що наближався український зїзд у Львові, скликуваний щорічно в часі свят Різдва Христового. Тимчасом проти Бачинського виступили як найострійше о. прелат Куницький, ред. Будзиновський (відомий протипольский маняк), др. Студинський і инші. Вони закинули д-рови Бачинському (як звичайно в Українців?— зраду. Дехто навіть закидав, що він (др. Бачинський) повідомив поліцію про зїзд і унеможливив його. Одначе скликаний на пятницю минувш. тижня між партійний зїзд признав усі закиди безосновними і ствердив, що др. В. Бачинський робив стисло по вказівкам „з гори".

Стільки польський часопис.

Хто знає становище Галицького Уряду, той відразу догадується, що польське донесенне про „федералістичні" змагання сього Уряду є видумкою і містифікацією. Такою самою видумкою є донесенне про якийсь зїзд у Данціґу, на якому нібито мав бути през. Петрушевич і митрополит Шептицький. Президент Петрушевич від пів року з Відня нікуди не виїздив, отже й не міг брати участи в ніякім зїзді. Митрополит Шептицький в Данціґу не був і нам абсолютно нічого не відомо про якінебудь заходи Митрополита у справі „федерації". Тому донесенне польського дневника — се не тільки злобна видумка, але й негідна клевета. Бо Галицький Уряд не тільки ніколи не думав і не думає про федерацію з Польщею, але стоїть непохитно на становищі, що з теперішньою Польщею українському народови Галицької Землі взагалі не по дорозі. З того ясно виходить, що Галицький Уряд ніколи не міг давати й не дав нікому й ніяких інструкцій про „згоду" з Поляками.

Коли у Львові були справді якісь тертя між поодинокими діячами, то ми сподіємося, що се проминаючі недорозуміння, які не принесуть шкоди нашій загальній справі. Віримо, що польська преса нарочно робить з мухи вола, щоби тріюмфувати перед світом, що, мовляв, є у Львові якісь Українці, до того ще не на визначнім становищі, яким дуже спішиться робити „федерацію" з Польщею. Поляки можуть бути певні, що такого зрадника, колиб він найшовся, гнів, уяремленого Польщею українського народу змівби з поверхні політичного життя.

Се ствердженне подаємо нашій суспільности щоб не давала послуху клеветливій польській пресі і пропаґанді. А нашому громадянству в краю і на еміґрації треба трох річей: єдности, єдности й ще раз єдности!

ЗАХОВАЙТЕ СЮ НАЛІПКУ

УЖИВАЙТЕ

MAGNOLIA I STAR MILK

У СВОЇЙ КУХНІ ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ

ЗАХОВУЙТЕ НАЛІПКИ НА ВАРТІСНІ ДАРУНКИ

НАПИШІТЬ НА ОДНУ З ПОДАНИХ НА НАЛІПЦІ АДРЕС ПО ІЛЮСТРОВАНУ ЛІСТУ ПРЕМІЙ.

„Заховувати наліпки виплачується"

ЗАХОВАЙТЕ СЮ НАЛІПКУ

НА КОНЦЕРТ! НЮАРЧАНЕ!

Заходом Кр. Просвітного Товариства „Будучність" в Нюарку відбудеться

В СУБОТУ, 17. ЛЮТОГО 1923

в Українській Робітничій Гали, 57-59 Beacon Street, Newark, N. J.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

в память поляглих борців за висвободження Самостійної України.

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ:

Часть І.

1. Вступне слово ....С. Корпан
2. Ви жертвою в бою..мужеський хор
3. Ой чого ти почорніло, М. Лисенко, барітонове сольо М. Зазуляк, акомп. пяно А. Бемкова.
4. La' Marcillesse, пяно...М. Савіцька
5. Каменярі, деклямація..........І. В.
6. Заповіт, Т. Ш., квартет: А. Галущинський, С. Шуран, Н. Кравчук, С. Савіцький.
7. Тече вода, басове сольо, М. Микитишин, пяно акомп. його доня А. Микитишин.
8. За Рідний Край ....мужеський хор
9. Реферат .... тов. Я. Чиж

Часть II.

1. Вічний революціонер.....муж. хор
2. Пяно сольо ....А. Микитишин
3. Великий бас, басове сольо, М. Микитишин, пяно акомп. його доня А. Микитишин.
4. Реве та стогне, терцет:.........С. Шуран, Н. Кравчук, С. Савіцький
5. Ой поля, Я. Степовий, барітон сольо: М. Зазуляк, акомп. А. Бемкова
6. Балалайки ....Орхестра
7. Мандолінове сольо...........Н. Н.
8. Закувала та сива зазуля..муж. хор
9. Закінчення ....Н. Н.

Мужеський Хор Тов. „Будучність" виступає в народних строях під диригентурою М. Микитишина. — Фортепяновий супровід Марія Савіцька.

Початок точно о годині 7.30 вечером.

ВСТУП 50 ЦЕНТІВ.

Весь чистий дохід призначений голодуючим на Великій Україні на активну боротьбу в Східній Галичині.

Громадяни Нюарку і околиці! Не перший Концерт сего року устроюваний тов. „Будучність". Приходіть громадно самі і других кличте! Хто почуває себе Українцем не вважаючи на партійне або релігійне переконанне, повинен на такий Концерт прийти, удушевитись гарною музикою і співами, а тимсамим помочи голодуючим на Великій Україні і активній боротьбі в Східній Галичині. Приходіть громадно, приходіть всі!

40-41 КОМІТЕТ.

ПОЗІР! ДОНОРА, ПА. ПОЗІР!

В СУБОТУ, ДНЯ 17. ЛЮТОГО Б. Р.

Братство св. О. Николая, від 232 У.Н.С.

— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

в гали Литвинській.

Початок о годині 5. вечером.

Вступ для мущин 50 центів, для женщин вступ даром.

На сей баль запрашається Українців з Донори і околиці. Приходіть і других приведіть. За добру забаву ручить — КОМІТЕТ. 40

Весь дохід на утриманне Рідної Школи в Золочівщині

ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ НЕСЕННЯ ПОМОЧИ РІДНІЙ ШКОЛІ В ЗОЛОЧІВЩИНІ

відограє

Українська Театральна Дружина

В СУБОТУ, 17. ЛЮТОГО 1923

в Українськім Народнім Домі, 217-219 E. 6th Street, New York City

перший раз на американській сцені в Америці

ЖІНКА З ТОГО СВІТА

комедія-фарса в 3-ох діях, Лисенка

Початок о годині 8-ій вечер.

ВСТУП: $1.00, 75 і 50 цнт.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ.

Дорогі Родимці! Комітет несення помочи Рідній Школі в Золочівщині просить Вас о поміч підтримати українську приватну гімназію, семінарійні курси і народну школу в Золочеві. До тих шкіл ходить тепер поверх сімсот українського квиту — се є сироти, діти інвалідів, робітників і селян. Представте собі горе наших рідних в старім краю, котрі знищені пять літною війною, обтяжені податками і данинами, собі від уст відіймають а дають на утриманне приватних шкіл. Чи ми маємо відмовити їм помочи виховати будучих борців за волю народа? Ні! Цього ми не зробимо ніколи. Численна участь в представленню, се практичний спосіб несення помочи — тож приходіть всі.

39-40 КОМІТЕТ.

PERTH AMBOY, N. J.

Тов. Спів. „Український Хор" відограє красну драму в 5. діях п. з.

ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА

В НЕДІЛЮ, 18. ЛЮТОГО 1923

в Укр. гали під ч. 752 State Street.

Початок о годині 7-мій вечер.

ВСТУП ПО 50, 35 і 25 ЦЕНТІВ.

ДЛЯ ДІТИЙ ВІД 12 ЛІТ ПО 25 ЦНТ.

Сердечно всіх місцевих і з околиці запрашає — КОМІТЕТ. 39-41

ПОЗІР! FRACKVILLE, PA. ПОЗІР!

Заходом Спів.-Аматорського Товариства при церкві св. Михаїла в Frackville, Pa.

буде відогране представлення

БЛУДНИЙ СИН

в 4. актах зі співами і танцями

В НЕДІЛЮ, 18. ЛЮТОГО

в гали під Айриським костелом.

Початок о годині 7. вечером.

По представленню місцевий хор відспіває кілька пісень. Чистий дохід призначений на місцеву церкву.

Сердечно запрашаєсь Руснців-Українців з Фреквил, Маганой Плейн і з Мейзвил. Хто желає собі відпровадити пущання як слід, нехай прийде на представленне, а певно не пожалує, за що ручить

33,38,40 КОМІТЕТ.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

ПЛАСТУН.

Оповідание з життя запорожських збігців.

(Свобідно за Купером).

(10)

— Є які новини, полковнику? — спитав, коли привиталися. — Вчера писар тричі пригадував мені, щоби я не забув прийти до вас.

— Новини? Я гадав, що ви мені принесете яку новину... Може таку, що ваша донька віддаєся.

— Як вас цікавить така новина, то можу сказати, що віддаєся. І то добре, дуже добре. Знаю, що її доля буде в добрих руках. Тепер можу спокійно вмирати.

— Отже таки зробив, як я йому порадив. Сам полагодив діло і я вже не потребую бути сватом.

— Та де, сам! Дівка не кидалася йому на шию, отже він в одно: „не схоче мене, тай не схоче!" Казав, що радше вийшла би за Мулика... А вона, як почує імя писаря спльовує... вибачте за слово.

— Спльовує?! Спльовує, як почує імя писаря?... Імя писаря?! То не про Мулика бесіда? Не він будучий ваш зять?

— Ви за Мулика хотіли висватати мою доньку? Вона ані чути не хоче про него. А як би й хотіла, то хиба по моїм трупі! Дякувать Всевишньому, є ще ліпші женехи, ніж ваш Мулик. Він може добрий писар, але не такий для моєї доньки. Впрочім, в його хаті за високі пороги на наші ноги. Він полковий старшина, може й буде ґенеральний. Гнна донька простого козака, що й сотником не був. Вона мусить вдоволитися простим козаком.

— Він вчера просив мене, щоби я побалакав з вами і в його користь сказав тепле слово. Казав мені, що не може подумати собі життя без Ганни. Я своє зробив. Тепер, коли знаю, що ви не хочете й чути про него, і коли кажете, що Ганна вже має судженого, то й я скажу, що Бобренко буде ліпший для неї, ніж Мулик.

— Бобренко?! Вам хто сказав, що Бобренко? Ні Мулик, ні Бобренко. Він чесний козак, але про него ніхто й не думав. Ні я, ні Ганна.

— Писар казав мені, що одинокою перешкодою для него міг би бути Бобренко, бо дівчині мабуть завернув троха голову. Се й було причиною, що він прийшов до мене. Надіявся при моїй помочи позискати батька дівчини, при помочи батька саму дівчину... Але хто то такий може бути, коли ні Мулик, ні Бобренко?

— Голима...

— Голима?! Чи добре чую? Не жартуєте?

— Голима чесний, сердечний приятель мій. Випробований приятель.

— Се знаю. Але він ваш приятель... ваш! Він мабуть також приятель вашої доньки. Але з того ще не виходить, щоби був добрий на її мужа. Чи такий чоловік годен ущасливити вісімнацятьлітну дівчину?... Вісімнацятьлітну!

— Він перший на все Запороже мисливий, перший пластун. Кождий, хто його знає, шанує його. Не лиш батько й мати моєї доньки, але й вона сама завдячує йому свою волю, своє єжиття. Він нераз і не два спас батька, маму і доньку, важучи своїм власним життєм.

— Сумніваюся, чи він, оженившися, кине рушницю в кут і возьме в руки плуг.

— А на що має кидати?

— Не боїтеся, що ваша донька лишиться дуже молодою вдовою? Його життє все на волоску.

— Того я не боюся. Ні шабля ні куля не візьме його. Я вже не раз бачив його серед граду куль. І инші бачили. Як би він не був характерник, то його кости вже давно були би обернулися в порох.

— Вони давно по слові... Голима і Ганна?

— Ще не по слові. Вони ще й не говорили між собою про се. Лише я говорив з ним і з донькою. Від него знаю, що він її любить. І Ганна сказала мені, що любить його.

— Сказала?

— Сказала.

Полковник похитав головою.

— Тепер инше діло. Виряджайтеся в дорогу. До Аслана прийшли вісти. Корабель може безпечно плисти аж до порогів і вернути звідтам. Завтра смерком відчалите. Перед Очаковом умрза відстане від вас. Може за ним розщибаються царські посіпаки, отже коли би хто вліз на корабель і пізнав його, то й вас не пустили би.

По відході Горбея прийшов до полковника Мулик.

— Ви спізнилися, пане писар. Вона вже заручена.

— В Молдавщині? Як суджений так далеко, то дівчину ще можна відбити.

— Суджений тут, в Катирлезі.

— Бобренко?

— Голима... Він той щасливець.

— Голима?! Жартуєте, полковнику.

— Голима. Перед хвилею сказав мені батько дівчини.

— Неймовірне! Вдурів старий? Вдуріла дівка?

— Мені бачиться, що старий. Один старий і другий старий. Мабуть зробили злагоду, не питаючи дівчини. Але, коли справа так стоїть, то вам вже запізно розпочинати боротьбу, щоби здобути для себе серце дівчини, бо вони завтра покидають Катирлез.

— Я здогадався, що вони незабаром відідуть, бо знаю, що ви торік вислали були Горбея з двома десятками козаків. Тепер він вернув без тих козаків і не показує, щоби хотів осісти тут на постійний прожиток. Він, донька і Голима кажуть, що вертають на Запороже. Але як би справді так було, то, міркую, ви їх не пустили би.

— Вони їдуть в службі; але куди і чого, се моя і їх тайна.

— Зробіть мені ласку. Я без тої дівки не годен жити... і... не буду жити! Ще не вся надія пропала. З того, що ви сказали, я здогадуюся, що Горбей хоче Голимі, за всі прислуги які зробив йому, заплатити донькою. Питанне, що на се скаже сама донька! Що скаже, як почує, що я хочу її взяти?!

— Кажу вам, що вже нема коли. Ідуть.

— Коби тільки ваша ласка, то буде коли. Можуть вони їхати, можу й я. Позвольте мені поїхати з ними. Ще в дорозі висаджу Голиму з сідла.

Полковник став проходжуватися по хаті.

— Він свій, — думав полковник. — Зрадником не може стати, бо йому нічого вертати на Запороже. Знає, що там ждуть на него щоби вивезти в Сибір. Впрочім, як він про все довідаєся аж тоді, коли вже буде там на місци і коли відійдуть звідтам, тайна вже не потребує лишатися тайною. Його довгий язик в сім ділі нам не пошкодить. Лише Горбеєви скажу, щоби йому нічого не говорив про мету подорожи.

— Про мене, їдьте! — сказав до Мулика. — Але, супроти Горбея не маєте права більшого, як кождий рядовий козак. Горбей отаман, або той кого він поставить на своє місце. Отаманом корабля на час подорожи, туди і назад, буде Бобренко.

В очах Мулика блиснула радість, по лици промайнула хитра усмішка. Подякував і вийшов.

На другий день під вечір корабель відчалив від Катирлезу і виплив на повне море. Зразу пустився на південь, щоби, як хто підглядав, куди корабель поїде, збаламутити його. Потому корабель звернув на Очаків. Плавали сюди й туди так довго, щоби попід Очаків проплисти в ночи. Ще перед Очаковом спустили лодку. До неї сів Аслан і щез в темноті.

Коли перепливали попри Очаків, коло керми сиділи Голима, Бобренко і Ганна. — Голима розказував їм, яке життє на острові Посічи.

— Що той дурний робить?! — сказав Бобренко, показуючи на Мулика, котрий, стоячи на середині корабля, запалював свічку і вкладав її до великої червоної паперової ліхтарні. Засвітивши ліхтарню, пустився до них до керми.

— Чи ви вдуріли?! — крикнув Голима, ударивши рукою по ліхтарни так, що вона згасла і роздерлася.

— Хиба ви вдуріли! Зруйнував таку ліхтарню. Я йшов до вас на розмову і хотів, щоби було яснійше. Щоби один одного бачив.

— І щоби царські посіпаки побачили нас! — додав Голима. — Така ліхтарня несогірший сиґнал. Зараз пізнати, що ви в канцелярії, не на війні виховалися.

Поплили дальше. Мулик, котрий від коли увійшов на корабель, мало коли глянув на ту без котрої „не міг жити", відступив воркочучи від товариства, але лишився на помості. Він грався камінчиками, яких мав повну кишеню. Кидав їх то в воду, то в гору, то трібував, чи не досягне берега. Коли корабель вже увійшов у Великий Луг і збочував в одну розтоку, Мулик озирнувся. Ніхто не звертав на него уваги. Тоді він знов кинув камінчик. До камінчика була привязана нитка, до нитки стебло. Комінчик обкрутився об ґалузку дерева, що стояло над водою при устю розтоки. Стебло зависло над водою. Коли звертали в другу розтоку, знов верг такий камінчик з ниткою і соломкою. Нараз корабель станув. Спустили лодку. До лодки вступив Голима і відчалив. По хвили запугав пугач.

(Дальше буде).

Пашпорти, шифкарти, справи старокраєві найскорше, найтаньше полагоджує Канцелярія Нотаріяльна.

T. J. HRYCEY CO., 320 S. 4th St., PHILADELPHIA, PA.

ЗБІРКА НА ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ

Комітет села Городиславич зібрав при коляді, поміж своїми односільчанами $59.70 на політичних вязнів.

На сю ціль зложили слідуючі жертводавці:

Семен Кафтан 3.00; Стах Опеля, Юрий Кафтан, Василь Романів, Кондрат Опеля, Михаіл Романський, Микита Гула і Денис Лущ по 2.00; Адам Багрій, Симеон Баляс, Олекса Андрусяк, Михаіл Никифорчин, Микола Гула, Микола Шпига, Теодор Паранька, Антін Барановський, Іван Охманович, Стефан Дуда, Кароль Дацовський, Наталія Кудляк, Павло Добрянський, Розалія Савицька, Денис Безкоровайний, Яким Мелета, Яким Атаманюк, Іван Гонтарук, Розалія Фелійовська, Блейи Дні, Григорий Довганик, Тимко Пархин, Петро Кільоба, Дмитро Багрій, Дмитро Савіцький, Максим Явнюк, Михаіл Климків, Петро Корбін, Михаіл Савіцький, Максиміліян Савіцький, Онуфрій Баляс, Іван Жовнір, Ілько Лис, Іван Гелета, Розалія Гелета, Антін Цьвигун, Ісидор Лесів і Андрей Андзюнок по 1.00; Олекса Прокопів 75 цнт.; Петро Жмир, Семен Антоняшин, Т. Регош, Н. Матвішин і Стефан Кметь по 50 цнт.; Ю. Дупій 20 цнт. Гроші відослано через Земельний Банк до Комітету несення помочи політичним вязням.

Всім жертводавцям складаємо сердечну подяку.

Колядники: Василь Романів, Яким Мелета, Юрий Кафтан, Онуфрий Баляс, Григорий Довганик.

В. Романів, писар.

32

ДАРОМ

вишлемо наш прегарно ілюстрований „Підручник для Винахідників". Пишіть по него днесь по українськи.

Імя A. M. WILSON є звісне через 32 літ.

В справі патентовання винаходів і продажі патентів звертайтеся до солідних патентових адвокатів лиш в Вашінгтоні, на адресу:

A. M. WILSON, Inc.,
310 Victor Bldg., Washington, D. C.

В АМЕРИЦІ

Ремесло, фах і мову можна учитися почтою. 45 мінут денного школення дасть Вам спромогу вивчитися англійської бесіди протягом 3 місяців. Не знаючи її Ви не осягнете нічого в Америці, а знаючи її, Ви будете чутися в дома. Ми гарантуємо, що по упливі 3 місяців від дня вписаня ся в нашу школу, Ви будете говорити, читати і писати по англійські. Пробну задачу і подробиці висилаємо за 10 центів, грішми або марками. Можна і канадійськими. Адресуйте:

First American Preparatory School,
525 W. 47th St., Dept. 46 New York

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВСІМ УКРАЇНЦЯМ ДО ВІДОМА.

ЩО — ДОЛЯРАМИ ВИПЛАЧУЄ ПОСИЛКИ в Старім краю
УКРАЇНСЬКЕ БЮРО,

ЩО — НАЙСКОРШЕ І НАЙДЕШЕВШЕ ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до краю чеками доляровими, дрефтами, переказами почтовими і телеграфічно
УКРАЇНСЬКЕ БЮРО,

ЩО — ШИФКАРТИ на всі Лінії до краю продає,
УКРАЇНСЬКЕ БЮРО,

ЩО — РІДНЮ З КРАЮ СПРОВАДЖУЄ,
УКРАЇНСЬКЕ БЮРО,

ЩО — СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ, як контракти купна і продажі, справи судові, спадкові, маєткові, записи і тестаменти полагоджує точно та по мірних цінах
УКРАЇНСЬКЕ БЮРО,

ЩО — СПРАВИ НОТАРІЯЛЬНІ, афідевіти, повновласти, продажі домів, виміни домів і фармів, асекурації всякого рода, виробловання позичок — моргечів — переводить точно і совістно
УКРАЇНСЬКЕ БЮРО,

ЩО — ЗА ВСІ СПРАВИ, переведені в одинокім УКРАЇНСЬКІМ БЮРІ В ШІКАГО РУЧИМО. Услуга чесна і скора. Поради даром.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО В ШІКАГО
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE
MICHAEL KLEM, Notary Public, Prop.
2020 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.

ЛИШЕ СЕГО МІСЯЦЯ

15 РІЧЕЙ ВАРТОСТИ $40.50 ЗА $13.95

Низька вартість німецької марки і безграничний ринок збуту дало нам нагоду по дуже дешевій ціні закупити німецькі вироби і уможливили перепродаж тутешній публиці по ціні якої жадна американська фабрика не вспіла доставити. Щоб дати спромогу ширшому загалови покористатись отсею офертою, ми ограничили для покупців лише одно замовлення виказаних річий.

ЗА $13.95 (з оплатою пересилки) МИ ВИШЛЕМО 15 РІЧЕЙ ПЕРВОКЛЯСНОГО ВИРОБУ, і так:

1) Мужеський годинник, величина 16. Таких годинників не було еще на американському маркеті. Спроваджені впрост з Німеччини. Годинник сей точно показує час, а машиновий модель так міцний, що хоч впаде на камінний хідник, нічого йому не пошкодить. Верх з прегарною француською різбою, старинного артистичного взору. Годинник сей дуже гарно представляєсь. Ціна $10.00.

2) Прегарний ланцушок до годинника, позолочений, звичайної довжини з компасом. Ціна $3.50.

3) Складаний ножик з двома вістрями: одно спічасте, а друге сталеве; долотце, прилад до отвирання бляшанок, коркотяг і свердлик. Оправа з трівкого металю, величина приблизно 3,5 цалів. Ціна $1.50.

4) Спеціяльний театральний далековид, німецького виробу, обведений чорною скіркою з додатком бакеочки на сховок. Вартість $6.00.

5) Мала кишенкова електрична лямпа, інтересної конструкції, що кождого заціказить, дуже практична і дає достаточно світла. Ціна $3.00.

6) Мужеська мошонка на гроші, дуже наручна, з металевою обвідкою, в двома отворами; до вкладання і вибирання монети. Ціна $2.50.

7) Фонтанове перо в цілому значінню того слова, трівке і закінчене 14К золотом. Новий модель. Міхочок гумовий, а ціле перо легке, а так щільно зложене, що атрамент зі сталевого сховку нїяким робом не протече. Ціна $2.25.

8) Імпортована автомат-машинка до роблення папіросів, нема більш наручнійшої; треба лише замкнути засувку а другим кінцем виходить готова папіроска. Машинка отся невеликого розміру й практична. Ціна лише $3.50.

9-12) Прилади до машинки на голення: а) бритвак з доброї стали; б) ремінь; в) мило; г) мильничка; д) квач; згадані предмети трівкого виробу вартають $3.00. Ціна $1.75.

13) Позолочена мужеська шпилька до краватки, окрашена геніяльною діяментовою розеткою. Ціна $2.50.

14) Пара прегарних позолочуваних шпінок манкетових, викінчені платиною і з перловим очатком. Ціна $2.00.

15) Автомат-цигарничка німецького виробу, сама викидує решітку недогарків. Ціна $1.75.

Згадані предмети можна купити окремо після поданої в оголошенню ціни. За вдоволення ручимо — в противному случаю звертаємо гроші.

ГРОШИЙ НАПЕРЕД ВИСИЛАТИ НЕ ПОТРІБНО. Вишліть лише ОДИН ДОЛЯР на почту, а решту суму заплатити треба після одержання товару. Шліть замовлення СЕГОДНЯ, доки ще є нагода.

GLOBE IMPORT COMPANY,
333 SOUTH DEARBORN ST., Dept. U-1, CHICAGO, ILL.

КІЛЬКО ЗЛОЖИЛИ ПООДИНОКІ ОСОБИ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ.

(Передпослідний спис).

1) З Гейзелтон, Па., збірку з протестаційного віча 17. грудня 1922, переслав п. О. Шараварко ... 100.00

2) З Микаду, Па., переслав збірку з протестаційного віча п. Д. Карітула ... 32.00

Зложили: Греко-кат. парохія Покров. Пр. Богородиці 31.00; Стефан Радчук 1.00.

3) З Йонкерс, Н. Й., переслав збірку о. В. Сполітакевич ... 70.00

Зложили: Теод. Майчик, Марія Митрик і Катерина Шкоиська по 5.00; Григорий Скробач 3.00; по 2.00: Вол. Крамарчук, Анна Дзямба, Марія Негребецька; по 1.00: Юлія Гаврильчак, Сильвестер Петришин, Яків Салій, Атанас Пецняк, Іван Римець, Василь Бохнак, Андр. Теличка, аГврил Морох, Іван Лагойда, Теодор Луців, Ева Заболотна, Микола Семчич, Марія Мадараш, Семен Косар, Алекс. Качковська, Назар Васічко, Гр. Лисів, Теодор Пилипишин, Ст. Дячик, Семен Пилипишин, Петро Гаран, Микола Гавриляк, Ів. Ковалів, Антін Шашкевич, Михайло Фатюк, Катерина Югас, Теодор Пухир, Семен Дзямба, Теодор Головка, Матвій Тихит, Павло Баран, Іван Бибель, Теофіль Морох; дрібні жертви зібрані на протестаційнім вічу 17 грудня 1922 18.00.

4) З Бурджетставн, Па., зложив п. Фреек Петриша ... 5.00

5) З Бурджетставн, Па., зложив п. Юрій Мендак ... 5.00

6) З Н. С. Пітсбург, Па., з протестаційного віча переслав збірку п. Терентій Іваніцкий ... 53.00

Зложили: Др. Іван Проник 25.00; Василь Онишків 5.00; по 1.00: Володимир Стадник, Михайло Саракман, Терентій Іваніцкий, о. Іван Жук, Вас. Сенько (мол.), Іван Корбецький, І. Оздай, Яків Біда, Ілько Федина, Стефан Дутковський, Вас. Мурза, Михайло Костик, Вас. Дикий, Стефан Шалюга, Михайло Вуйцік, Василь Огорішке; меншими датками 7.00.

7) З Смок Рон, Па., збірку від членів Бр. Воскресенія Христового, від. 226 У. Н. Союза, переслав п. Н. Гарбінський ... 8.00

8) З Бриджпорт, Конн., збірку з дня 17. грудня переслав п. Волод. Венгринович ... 5.30

9) З Алентавн, Па., переслав п. Д. Рудакевич ... 15.00

Зложили: Григорий Біленкий 10.00, Лев Хома 5.00.

10) З Реймі, Па., збірку з хрестин переслав п. В. Берненький ... 3.00

Зложили: Гриць Оріховський 1.00; по 50 ц.: Іван Ткачишин, Никита Джмелик; Василь Берняцький; по 25 ц.: Прокіп Санчинський, Андрій Оріховський.

11) З Когуз, Н. Й., від Укр. Ситизенського Клюбу переслав п. Т. Малігловка ... 15.00

12) З Ренкин, Па., від бр. св. Григорія, від 24 У. Н. Союза з дня 17. грудня, переслав п. Никола Магун ... 26.50

13) З Нюарку, Н. Дж., збірку з протестаційного віча дня 17. грудня переслав п. Іван Бакун ... 43.00

14) З Бетлегем, Па., збірку від Комітету переслав п. Максим Паращук ... 72.00

Зложили: Максим Паращук 10.00; Іван Солода, Григорий Демчук, Олекса Запожоний, Андрій Тимків, Михайло Грегорищ, Баврик Заложоний і Пос. Кумонька по 5.00; Андрій Сисак 10.00; Андрій Навроцький 3.00; по 2.00: Михайло Мушастий, Максим Шевчук, Іван Божик, Василь Гонтарик; по 1.00: Стефан Музика, Ксеня Федорчак, Яким Ільків, Теодор Данилюк, Петро Кішиин, Теодор Свідерський.

15) З Сімор, Конн., збірку з хрестин переслав п. І. Лабовський ... 5.00

16) З Сімор, Конн., збірку з хрестин переслав п. П. Фатула ... 5.25

Зложили: по 1.00: Іван Лабовський, Семен Вітяк, Павло Фатула, Семен Війтович; по 25 ц.: Стефан Дзядик, Яцко Ростоцький, Йосиф Ванчак, Мих. Новак, Марія Біланська.

17) З Миделтавн, Н. Й., переслав п. Григорій Гнатів ... 4.00

18) З Нюарку, Н. Дж., збірку переслав п. М. Шумейко ... 26.00

Зложили: П. Вівчаровський 6 дол.; Й. Панусь 5.00; П. Писаренько і М. Панусь по 2.00; по 1.00: Й. Оберлейтан, М. Гурський, М. Шумейко, Ю. Андрусишин, Юлія Гулька, В. Вівчаровський, В. Борищук, А. Борищук, І. Роговський, Т. Гулька, І. Зборецький.

19) З Філядельфії, Па., переслав п. Василь Волчанський ... 5.00

20) З Пасейк, Н. Дж., з протестаційного віча дня 17. грудня переслав збірку о. соп. Лев Левицький ... 90.70

21) З Литл Фолс, Н. Й., від 330 відділу У. Н. Союза, переслав п. Григорий Тиран ... 50.00

22) З С. С. Пітсбург, Па., з протестаційного віча дня 17-го грудня переслав збірку п. Павло Шпікула ... 130.63

Зложили: о. Е. Сидорик і Василь Солодяк по 25.00; Іван Онуфрейко і Павло Шпікула по 10 дол.; С. Ягело, А. Романкевич, Д. Янчак, Текля Костишак, Текля Пиробак, Роман Павлишин, С. Петришин, А. Дихтяр, Ів. Хома, Гелена Кушнір і Никола Вега по 5.00; по 1.00: Мих. Яворський, Т. Лесик, Ів. Гаврилик, Михайло Дида, Пані Гулай; дрібні жертви 4.10.

24) З Джерзи Сіті, Н. Дж., переслав збірку п. Антін Онисик ... 15.00

Зложили: Григорий Федів 10 дол.; Олекса Мулик 5.00.

25) З Спринг Вели, Н. Й., збірку зібрану Т-вом „Просвіта", переслав п. К. Ільків ... 44.00

26) З Патерсон, Н. Дж., від Тов. Тараса Шевченка, від. 64 переслав п. Вас. Григорчук ... 23.50

Зложили: П. Похмурський 5 дол.; по 2.00: В. Григорчук, Ф. Редчук, М. Ющишин, І. Ількович, Г. Ничка; по 1.00: А. Сайдок, А. Сосовський, М. Сас, О. Мицьо, І. Гема, К. Гаврилюк, Т. Гайда, В. Атаманець; Гарздецький 50 цнт.

27) З Ню Йорк Сіті, Нестор Закалюжний зложив ... 6.00

28) З Іст Ст. Луис, Ілл., збірку з імении переслав п. Д. Іващук ... 26.40

Зложили: по 3.00: Дм. Іващук, Іван Тимкович; по 2.00: Олекса Петришин, Павло Кожмзинський, Петро Топоринський, Григорий Качмар; по 1.00: Михайло Карпичак, Михайло Магак, Стефан Щурик, Дм. Гладишевський; дрібні датки 8.54.

29) З Минеаполіс, Мінн., переслав збірку п. Н. Грубрин ... 54.75

Зложили: Вас. Комар 20.00; Василь Кордуба, Василь Кузів, Микола Грубрин, Никола Бойко і Петро Куліковський по 5.00; о. Василь Гривнак 3.00; Доня Скубока 2.00; Марія Процай і Никола Бачинський по 1.00; Петро Угринчук 50 цнт.; дрібними датками 2.25.

30) З Монессен, Па., збірку з протестаційного віча дня 17-го грудня переслав о. А. Іванишин ... 30.67

31) З Бредок, Па., переслала п-ні А. Буярин від Івана Бенецького ... 5.00

32) З Ню Йорк, Н. Й., з протестаційного віча дня 17. грудня 1922 від Ліги Горожан, переслав п. Ф. Матлай ... 303.00

Зложили: Гавриїл Пирожок 20.00; Максим Решетило 15.00; Серафина Швець 10.00; Йосиф Подлужевич, І. Зазуляк, І. Маланчук, Павло Гаврис, Ілько Кавецький, Генрі Бурба, І. Приймак, І. Гаьошин, С. Тураш, о. Н. Підгорецький і І. Малик по 5.00; Марія Возвияк 3.00; по 2.00: Василь Чагарин, І. Жондля, П. Скиба, М. Смолик, М. Галан, І. Неленський, М. Дроздик, Н. Джума, М. Гузар, Л. Підщак, П. Федорович, Г. Прийма, С. Пришляк, С. Мирош, І. Гордон, К. Ковбасюк, І. Добровольський, П. Вальорний, М. Максимович, М. Павлюк, С. Футорський, Г. Христун, М. Лацік, С. Сіпка; по 1.00: С. Кука, С. Пітщак, П. Шмуц, М. Бончук, М. Волосянський, Ю. Сорока, С. Копичук, Зукович, А. Ріпка, А. Чухрій, Л. Миронюк, М. Лозінська, М. Гуль, М. Гаврилів, Анна Лозінська, В. Ярема, Р. Долішний, С. Переговський, П. Якимів, М. Ганьошин, В. Маляк, М. Брилінська, Анна Колодій, І. Редчук, І. Журавель, П. Перей, П. Боднар, П. Баей, В. Шульга, М. Демчишин, В. Сіврук, М. Гурковський, В. Дудина, Катерина Шеремета, І. Данилів, Т. Кох, Д. Олійник, Н. Василишин, Н. Шуст, І. Прокопяк, В. Дроботій, Павліна Деңека (замужна Пельо), о. М. Лисяк, Александра Денека, С. Деркач, Н. Ходварчук, С. Баран, Г. Бербець, В. Парас, П. Гончарик, Г. Ющишин, М. Євуш, І. Карпець, І. Марусевич, І. Притка, О. Плескун, П. Задорецький, о. Іван Різник, С. Різник, Д. Сідляр, І. Городецький, И. Грицай, М. Головка, І. Голіят, Г. Джурин, Н. Джурин, Д. Левкович, Юлія Тарнавська, Н. Демкович, М. Кульчицький, Н. Дякун, Р. Телевяк, С. Гупай, С. Сьвентковський, Н. Ткач, К. Беднарчук, П. Демчук, Н. Панчишин, Мелянія Татаринська, Марія Скубова, Анна Сівець, Михаіл Кузів, Н. Соколовський, О. Вахур, Г. Попик, С. Редчук, Ф. Стефанів, І. Гриців, Н. Ганц, М. Василишин, Ф. Заяць, І. Юрків, Г. Чопіль, П. Бойко, П. Федун, В. Чаторийський, П. Морова, С. Прончак, С. Кафтан, М. Борис, П. Глуш, О. Баляс, Н. Марків, Т. Вагула, Литвинишин, О. Віщук, Д. Маланчин, М. Стефаяшин, О. Коцко, Н. С. Угорчак, П. Мальців, С. Дублик, С. Першин, П. Тарнопольський, П. М. Мартинюк, М. Родик, Р. Кесмик, С. Дацишин, М. Суч, І. Дячун, А. Карпович, Д. Старостюк, М. Савчук, М. Гусла, Н. Гула, І. Волинський, М. Тарнавський, В. Тарнавський, А. Барановський, І. Михальчук, В. Конкуловський, П. Череватий, П. Лещух, К. Фультрі, В. Хома, Т. Жак, І. Михальо, Л. Гнида, О. Різник, Я. Притика, І. Пшеничняк, М. Теплий, М. Гаповий, І. Даурила, Т. Сондей, Т. Качмар, М. Соловський, Т. Мудар, П. Боршовський, І. Г. М.

(Дальше буде).

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ЩО

В Києві викрито фабрику роблення фальшивих грошей? Заким викрито се, фабрика випустила вже в курс 20 міліонів совєтських рублів (1922). Чи знаєте, що турецькі цигаретки Гелмар пакується в тверді паперові пачки, які хоронять їх від ломання і роздавлення?

ROYAL MAIL
„Подорож вигоди"
ДО ЕВРОПИ

Одно класові кораблі з кабінами. Славний „О" корабель "Orbita" і "Orduna" перероблені на одно класові і третої класи кабіни кораблі дають надзвичайну вигоду до Гамбурга. Найнизша ціна II. класи $130 і висше. Ціна III. класи ... $103.50

Два гарні нові кораблі "Orca" і "Ohio" маючі 1, 2 і 3-ту класу пічнуть відїзджати до Европи на весні.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
Sanderson & Son, Inc., Agents
26 Broadway, N. Y. або місцеві агенти

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
Українські Погребники

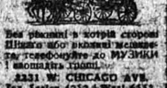

Без ріжниці в котрій стороні Шікаго або околиці мешкаєте, телефонуйте до МУЗИКИ і заощадіть гроші.

2231 W. CHICAGO AVE.
Tel. Seeley 4252 і West 6557

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДОПИСІ

ГЕМТРЕМК, ДІТРОЙТ, МИШ.

Коляда на народні ціли.

Заколядували в часі „Різдва Хр." в Гемтремк, Миш., 110.25.

Шкільні діти: дівчата: Зося Димиян, Стефан Боднар, Марія Ломака, Анна Заблоцька, Броня Вербицька, Анна Маркович, Марія Мартинюк.

Малі хлопці: Влодко Данилишин, Петрусь Панчишин, Михась Крупка Івана, Михась Костецький, Андрусь Крук, Влодко Боднар, Степанко Попик.

Старші: Степан Данилишин, Олекса Панчишин, Мих. Мозола, Володко Шкварок, Степан Седляр, Степан Богай.

З того вислано: 57.50 на „Рідну Школу", 29.00 для сиріт у Филаделфії, 23.75 для сиріт у Львові.

Кромі цього заколядували:

а) Сестриці „Непор. Зачат." 80.00 по рівній части на сироти у Львові і Филаделфії.

б) Тов. „Січ", сотня 29., Гемтремк, Миш., двіста на Рідну Школу у Львові, сто сімдесять по рівній пайці на сироти і Інвалідів у Львові та для Скитальців в Чехії.

Разом всьої коляди $560.25.

Честь Вам славні Колядники і сердещні жертводавці Громадяни!

—0—

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Коляда Січовиків на скитальців в Чехословаччині.

„Як кождого року так і сего Січовики 1-го Округа в Филаделфії, Па., не забули за бідних Скитальців, мучеників-героїв за народну справу та в часі свят пішли з колядою, щоби хотяй малими жертвами, зібраними поміж щирими жертводавцями, улекшити їм біду, яку вони переживають в зимних бараках в Чехословаччині.

Коляда принесла суму 750.00 дол., з чого вислано до Управи „Самопоміч" суму 700 дол. чеком Амерікен Експрес Ко. через канцелярію п. Теодора Грицея, котрий посилку переслав бездлатно, а суму 50 дол. переслано до Головної Екзекутиви в Щікаго на Фонд Січових Вістей.

Сю суму заколядували слідуючі Сотні:

1) Сотня 4, Фермонт евню ...	156.65
2) Сотня 7, Вест Філаделфія ..	20.00
3) Сотня 8, Савт Філаделфія ..	65.00
4) Сотня 9, Бріджпорт ...	40.00
5) Сотня 11, Честер, Па. ...	140.80
6) Сотня 25, Френкфорд ...	85.00
7) Сотня 43 і 45, Філаделфія ..	242.55
Разом	750.00

Іменем 1-го Округа Січової Організації складаємо щиру подяку всім ласкавим жертводавцям за так щедрі жертви, а Січовикам за їх щирий труд, бо сими жертвами підтримаємо наших героїв в їх змаганнях в здобуттю независимости нашому поневоленому народови.

За 1-ий Округ Січ. Органів.:
Мих. Стоколоса, писар.

—0—

ВІЛІНГ, В. ВА.

Скликанне віча.

Коли тільки заглянемо в часопис „Свободу", все там спостережемо живий рух між Українцями. Одна громада устроює віче, друга збирає жертви, третя занимаєся скликанє мвічац знов тамта колядує на „Рідну Школу" — одним словом від роботи аж кипить, а все те на поміч рідному краєви в його спробах визволитись зпід польського ярма.

Тепер загляньмо в наш Вілінг. Тут живе чимало Українців і всі по більшій части читають „Свободу", але сповнити свій патріотичний обвязок супроти своєї вітчини нікому і на думку не приходило. Неразможна було почути від наших патріотів: „Та здалобся і нам дещо зробити, але суть старші, нехай вони зачинають".

Були і тут пориви до народної роботи, були і початки, але щож, з порожного не наллєш! Попередні ініціятори так понисалися, що нині тільки підслухують, що о них говориться. На щасте найшлося кількох, що не ждали на припуку, а забралися до діла, щоби хоть бути „попри люди".

Дня 17-го грудня м. р. місцевий священик заповів збори в справі негайної помочи рідному краєви. Зараз по Службі Божій зійшлися люди на галю і по довшій нараді ухвалено скликати віче. Вибрано передвічевий комітет, зложено на фонд вічевий добровільних жертв $19.00, а до сего часу той фонд виносить вже понад $60.00.

Відбулись в тій справі ще другі наради дня 30-го грудня м. р. а дня 28-го січня відбулися збори, на котрі прибули громадяни і з доокола лежачих плейсів. Результат вийшов з тих зборів такий; що ухвалено скликати віче на день 11-го лютого, 1923.

Памятайте Українці з Вілінг і околиці, що коли шось ухвалюєте, то нехай ця ухвала буде доверщена. Покажім, що і ми уміємо цінити самі себе, що ми любимо свою рідну Україну, котра стогне під тяжким гнетом польської інвазії. Покажім, що і ми вірні сини України. Не повстидаймося перед другими громадами. Допоможім нащим браттям вирватись зпід польської грабіжної руки як найскорше!

Комітет.

НА ПРОДАЖ ФАРМИ

які можна набути тепер дуже дешево і урожайної землі. Фарми великі і малі до вибору. Голоситися до: 17--

DM. HNATYSHYN,
Box 144, Pittsfield, Pa.

QUO VADIS? КУДА?

До курки чи до яйця? До учителя чи до школяра? Многі наші бувші товмачі, рісивники і писарі оголошуються тут „АДВОКАТАМИ".

Щадіть час і гроші винахідники!

Вартість патенту лежить в ФАХОВІМ перепровадженню справи. Длятого ми не лишень перепроваджуємо навіть найтруднійші справи патентові ФАХОВО як найскорше; але і помагаємо шукати купців.

Жадайте наш БОНД на виходи, які хочете нам прислати до БЕЗПЛАТНОГО переглянення заки віддасьте винахід в руки незнакомих. Пишіть по книжку „Що винахідник повинен знати", яку висилає стара відвічальна фірма патентова

AMERICAN EUROPEAN PATENT COMPANY, Inc.,
1400 Broadway, New York, N. Y.

ПУБЛИЧНА ВИПРОДАЖ

Ми закупили 122,000 пар Американської Армії Munson-а черевики, розміри від 5½ до 12. Се є ціла надвишка яка остала у одного з найбільших державних контракторів.

Черевики гарантовані сто процент правдива шкіра, барва темно дубова, недопускаючі води ні болота. Правдива ціна сих черевиків є $6.00, тому однак що закуплено весь товар, ми можемо продавати їх публиці по $2.95.

Присилайте правдивий розмір (сайз). Заплатите почтареви при відборі або пришліть мони ордер. Коли черевики не є зі, що представляємо, з охотою звернемо гроші на жадання.

NATIONAL BAY STATE SHOE COMPANY,
295 BROADWAY,
NEW YORK, N. Y.

МАРІЯ ТАМКУС
АКУШЕРКА
З школи Белвю Госпитал
Говорить по нашому.
30 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 6734.

SANTAL MIDY
КАТАР МІХУРА

Мущини! Хороніть себе перед всіма заразливими хоробами

SAN-Y-KIT

Охороняч для мущин
Дає найбільшу охорону
Велика рурка 35 цнт.,
Kit (4's) $1.00
У всіх аптиках або у
San-Y-Kit, Dept. B,
92 Beekman St.,
New York
Пишіть по циркуляр

СПЕЦІЯЛЬНА ВИПРОДАЖ. ЦІНИ ЗНИЖЕНІ ДО ПОЛОВИНИ. ІМПОРТОВАНІ ГАРМОНІЇ.

Найновійші моделі, міцні пищалки, сильна музика, гарні оправи.

Сі гармонії роблені з матеріялу першої кляси, передівсім пищалки котрі суть з найлішої якости та зроблені з найбільшою осторожністю випробованими механіками. Оправа з найлішого дерева, гарні вироби, спеціяльно сильні недопускаючі повітря пищалки і найліпші міхи обведені шкірою на ротах та никльованими охоронячами, сильні ключі, обведені шкірою. Надзвичайно вартні гармонії.

Гармонія № 165 в 3 ряди, 33 ключі, 12 басів. Ціна $16.50 (регулярна вартість $35.00).

Гармонія № 89 в 2 ряди, 21 ключів, 8 басів. Ціна $8.95 (регулярна вартість $17.00).

Гармонія № 67 в 2 ряди, 19 ключів, 4 баси. Ціна $6.75 (регулярна ціна $15.00).

Гармонія № 49 в 1 ряд, 6 ключів, 2 баси. Ціна $4.95 (регулярна ціна $8.00).

Подайте Ваше імя і адресу та зазначіть число і ціну гармонії, котру хочете купити і пришліть 50 цнт. на пересилку, а за гармонію заплатите при її відборі. Нема жадного ризика. Повне вдоволення гарантоване або зворот гроший. Пишіть днесь.

UNION SALES COMPANY, Dept. 291,
15 S. Desplaines St., Chicago, Ill.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Пошукую свого стрийчаного брата ВАСИЛЯ ДОЛЖИЦЬКОГО, котрий перед 15-ти або 20-ти літ находився коло Washington, D. C. Маю до него дуже важну справу, яку хотілабим з ним полагодити. Він походить з села Должиці, пов. Сянок, Гал. Хтоби о нім знав або він сам, прошу зголоситися до: Anna Dolzycka (Nimec), Box 57, Wilmore, Pa. 40-41

Пошукую свого тата ІВАНА ДАНИЛЯК, родом з Цукова, повіт Рогатин. Хто би про него знав або він сам, звонить зголоситись на адресу: Ксенька Даниляк, 409 Bush St., Olean, N. Y. 39-40

КОНКУРС.

Українська гр. кат. парохія в Мекаду, Па., потребує сейчас дякоучителя. Зголошення приймається сейчас. Вимоги: добрий Українець, тверезий, в повнім слові дірігент хору і представлення, учитель дітий. Платня 100 дол. місячно і звичайні доходи. Пізнійше може бути підвишка. Зголошення просяться слати на адресу: Andrew Kapitula, 104 W. Blaine St., McAdoo, Pa. 39-40

ПОТРІБНО ЛЮДИЙ

Єсли хочете заробити в вільних хвилях два доляри за годину, зголоситься до бюра. 35—

206 Broadway, Room 244

Втворено до годин 8. вечером.

ПОТРІБНО ДІВЧАТ

Дівчата! Платимо добру платню підчас вивчення Вас фаху, праця подібна при наперових бексах, стале заняття. Голоситься до: 38-40

OSTERWEIL BROS.,
750 Frelinghuysen Ave., Newark, N. J.

ДОКТОР БІДНОГО ЧОЛОВІКА.
Тисячі виздоровіли.

З цілого сьвіта дістаю листи від людий, котрі були хорі, котрі пишуть мені як богато поміг їм мій кровний Чай. Є він доктором бідного чоловіка, позаяк є він легкий до приправлення і коштує дуже мало.

Він усуває затвердження жолудка, печінки і кишкові слабости. Уживаний горячий, помагає в запобіганню перехолодження і хоронить перед інфлюензою, запаленнєм та другими хоробами.

Болгарський Зільний Чай продаєтьса всюди аптикарями або асекуровано почтою і велика фамілійна пачка $1.25, або 3 за $3.15, або 6 за $5.25. Адреса: H. H. Von Schlick, President Marvel Products Company, 29 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

ЕВРОПЕЙСЬКІ ГАРМОНІЇ.

Низше половина регулярної ціни. Найновійші моделі вироблювані найліпшими фабриками в Европі, що тільки прийшли і ми можемо продати їх низше половини регулярної ціни. Гармонії італійського виробу, сталеві тони, гарно блискучі, викінчення магогоневі, ніклеві роги.

B60,—21 ключів, 8 басів, 124 сталевих тонів $8.95.

C70,—21 ключів, 12 басів, 144 сталевих тонів $12.95.

Памятайте, сі гармонії не можуть бути ніде наслідувані за подвійну ціну. Замовте собі одну доки суть. Пришліть $1.00 марками, решту заплатите почтареви коли прийде гармонія. Вдоволення гарантоване. Коли невдоволені, звернемо гроші. Спеціяльна оферта на ограничений час лишень.

Замовляйте сейчас доки суть.

A. E. ORIOL CO.,
15 Park Row, New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
DR. S. M. KAUFMAN
спеціаліст хронічних і инших внутрішних недуг, акушер.
Години офісові від 1. до 8.30 веч.
111 E. 7th Street, New York
НОВИЙ ОФІС В ASTORIA, L. I.
Год. офісові від 9.30 до 12. в пол.
488—6th Ave., Astoria, L. I.
Telephone: Astoria 2572

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціаліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
304—2nd AVENUE,
межи 17-ою а 18-ою улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 4438 Lexington.

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
як легких, жолудка, нирок, печінки, кишок і шкірних недуг, висилення нервів, ревматизм, острі нервові і хронічні недуги. Порада даром.
Dr. ZINS
110 E. 16 St., NEW YORK
Межи 4th Ave. a Irving Place.
Години від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.